

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 3 óráig.

Nagybecskerek, 1905.

XXIV. évfolyam. 10. szám.

Péntek, január 13.

Értesítés és felhívás.

Városunk szabadelvű pártjának egyhangulag kikialtó képviselőjelöltje: méltóságos Makfalvay Géza államtitkár ur meghívásunk folytán szombaton, folyó hó 14-én d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor fog Szeged felől jövet városunkba érkezni.

Az érkező jelöltünket a régi pályaudvarnál üdvözlő beszéddel fogadni óhajtván, felhívjuk mindazon t. párttagokat, kik az ünnepélyes bevonulás fényét részvételükkel emelni kívánják, hogy — esetleges feldisített fogataikkal — már 4 $\frac{1}{4}$ órakor a régi pályaudvarnál megjelenni és vendégünket szállásáig, a megyei székházig elkísérni sziveskedjenek.

Pártunk összes tagjait továbbá arra kérjük fel, hogy házaikat — s kivált a belvárosban és a vasúthoz vezető uton levő házakat — fellobogózní és ezen lobogó, vagy esetleg más dísz jelöltünk elutazásáig házaikon meghagyni sziveskedjenek.

Nagybecskerek, 1905. január 12-én.

A nagybecskereki szabadelvűpárt
elnöksége.

Meghívás.

A gróf Tisza István kormányát támogató nagybecskereki szabadelvűpárt vasárnap folyó hó 15-án délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a városi színházban ülést tart, mely alkalommal a küldöttség útján meghívandó képviselőjelöltünk

Makfalvay Géza államtitkár ur
programbeszédet fog mondani.

Lehetőleg pontos megjelenésre pártunk összes tagjait tisztelettel felkérjük.

Nagybecskerek, 1905. január 12-én.

A pártelnökség.

Megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, január 13.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát a lapunkban már egész terjedelmében közölt királyi meghívó levélnek meghirdetése képezte, mellyel az országgyűlést f. é. február hó 15-ik napjára Budapest székes fővárosába egybehívja. A törvényhatósági bizottság tagjai meglepően szép számmal jelentek meg s tüntető helyesléssel fogadták a királyi meghívó felolvasását, bizva abban, hogy ősz királyunk bölcsesége ezuttal is eltalálta a kivezető utat.

A közgyűlésről következő tudósításunk számol be.

Jelen voltak: Jankó Ágoston, Poroszkay Béla, dr. Vinczebidy Ernő, dr. Kiss János, dr. Stassik Ferenc, Szalay József, dr. Várady Imre, dr. Milos Aurél, dr. Korsós Elemér, Maletics János, Kaufmann István, Kvacák Nándor, Lakatus Szvetozár, dr. Vászity Endre, Napholtz Ágost, Jovanov Dusan, Menczer Lipót, Sóna Ignác, dr. Pollák Viktor, Lovieser Imre, Radonits Gyula, Daniel Ferenc, Horváth Zoltán, Hegedüs Kálmán, Steinbach Béla, Veinrich Vilmos, Vlaskalics Milán, Semsey

Gyula, Ország Péter, dr. Mihálovics Ödön, Kozenkay Béla, Marton Andor, dr. Riesz Jakab, dr. Mihálovics István, dr. Gyertyánffy Jenő, Bielek Antal, dr. Pejov Lipót, Winkler Ignác, Belicska Gusztáv, Kiss Kálmán, Bezdán József, Botka Béla, Tóth István, Foris József, Lefor Márton, Rehák István, Rigó István, Filkovic Boldizsár, Szilágyi Albert, Balás Ivan, Zsiros Imre, Bogcha Márton, dr. Kardos Samu, Eusch Lajos, Pavelka Mihály, Bánlaci András, dr. Klein Mór, Mihálovics Dusan, dr. Ernst Lajos, Mesterovics Pál, dr. Brájer Lajos, Gyertyánffy Jenő, Jarmatzky Mihály, Schütz Péter, Dadics Alajos, Thury Mihály, Kögl Béla, Mesterovics István, Jankovics Dusan, dr. Grandjean József.

Dr. Dellimaics Lajos főispán a szép számban megjelent bizottsági tagokat zajos éljenzés közepette üdvözlővén, előadja a mai közgyűlés egybehívásának okát s a közgyűlést megnyitja.

Dr. Vinczebidy Ernő főjegyző felolvassa a legkegyelmesebb királyi meghívó levelet. A bizottság tagjai helyeikről felemelkedvén, állva halgatják meg a meghívó levelet, mely ekként meghirdetvén, azt a vármegye közönsége a felhangzó éljenzések lecsillapultával, hódolatteljes tisztelettel tudomásul veszi. Elrendeli egyuttal, hogy az a vármegye alispánjának, mint a központi választmány elnökének, a szükséges további intézkedések megtétele és megőrzés végett kiadassék.

Dr. Várady Imre felszólalásában azon nézetének ad kifejezést, hogy az országgyűlés feloszlatása az 1848:IV. és 1868:X. t.-c. rendelkezéseibe ütközik s így alkotmányunkat sérti. Nehogy ebből veszedelmes precedens származzék, indítványozza, hogy a közgyűlés övést emeljen és tiltakozzék a végrehajtás ellen.

Poroszkay Béla m. főügyész a közgyűlés zajos tetszése közben kifejti, hogy a kérdés már el van döntve az ország közvéleménye által. Még az ellenzék elfogulatlan tagjai is elismerik, hogy nem törvényellenes, de legfeljebb célszerűtlen. Magyar-azza a törvény idevonatkozó szakaszait s kéri, hogy a közgyűlés térjen napirendre Várady indítványa felett.

Elnöklő főispán előadja, hogy a kérdés ketté osztandó. A királyi kézirat felett vitának helye nem lévén, azt kihirdettnak jelenti ki. Várady indítványa felett szavazást rendel el, amikor az indítványt valamennyi szavazattal 4 ellenében elvetik.

Ezzel a közgyűlés, miután a jegyzőkönyvet hitelesítették, véget ért.

„Következetlenség“.

Budapest, január 12.

(P. C.) Gróf Andrassy Gyula mindig a legkínosabb hűséggel van a törvény iránt. Ezt a hűséget gyakorolja az olasz-lisztkai kerület választóihoz intézett levelében is. Tekintettel a választási törvényben felállított ama tilalomra, hogy a választókat étellel itallal traktálni nem szabad, e levelében még a szellemi táplálékot is elvonja tőlük. Ama két örök igazság kivételével, melyeket általában megcáfolhatatlannak vehetünk, hogy a mult a jelenben

is él és hogy a környezetnek nagy hatása van a lelkekre és jelentékeny része van az emberek nevelésében, e többé nem mélyelmjűségnek tartott közhelyeken kívül mit sem nyújt nekik, amit a legnagyobb jogosultsággal ő ellene és fellépése ellen alkalmazni nem lehetne.

Hogy magyarok azok, kik a szabadság kapuját döngetik hogy magyarok azok, kik egyoldalú doktrinárizmusból és szenvedélyből, a vezér egyéni meggyőződésének hiprözisa alatt hihetetlen konoksággal a nemzetet védő bástyákon rést akarnak ütni, melyet máskor mások más célokból fognak kihasználni, hogy magyarok azok, kik sok ezer polgártársuk jogi lelkiismerete ellen erővel, nyomással és erőszakkal kormányozni akarnak, ez mind nem más, mint élesen formulázott vád azok ellen, kiket gróf Andrassy most nagy népszerűségével, mint nagy hagyományok viselője támogatni akar. Egyetlen egy érvet sem hoz fel, mely kiválását a szabadelvű pártból, mely csak a kisebbség erőszakát akarta leküzdeni, indokolhatná és a kiegyezés művének nagy historikususa, aki 1898-ban nyíltan kijelentette, hogy a kisebbség erőszakos eszközei ellen a legszélsőbb ellenálláshoz is nyulni kell, aki a mult év november 20-án, közvetlenül a november 18-iki események után, melyeken oly rendkívül panaszkodik, épp oly határozottan kijelentette, hogy a kisebbség az oka az adott parlamenti viszonyoknak, nem fog hozzájárulni, nem fogja támogatni, ugyanaz az ember ma egy gyékényen árul azokkal, akik a kiegyezés művét szétrombolni, az erőszakot a parlamentárizmus és a magyar állami élet jogforrásává tenni akarják.

Gróf Andrassy az alaki jog fanatikusa és elzárkózik az élő jog lényege elől, melyet elavult, visszaélésre használt és korrumpált formákba nem lehet beleszorítani. Ez az egyetlen jóakaró helyeslés, melyben mostani magatartását részesíteni lehet, magatartását, mely olybá veszi ki magát, mint tiltakozás mindama magas tradíciók ellen, mindama államférfiúi hagyományok ellen, melyek az ő nevével megdicőitik s melyeket neki kegyeletteljesen tisztelnie kellene. Magatartásának ez a következetlensége, melynél az egyik következetlenség természetes szükségkép a másikkól származik, igazolja Tisza István gróf ama jóslását, hogy mindazok, akik csak egy lépéssel is a lejtős utra mentek, feltartóztatlanul mind tovább szorítatnak: gróf Andrassy Gyula a gróf Apponyi Albert lejtőjén van.

Választási mozgalmak.

Nagybecskerek, január 13.

A legaktuálisabb kérdés jelenleg az, hogy milyen lesz a képviselőválasztás. Erről a kérdésről folyik a beszéd mindenütt az országban s még azok is, a kik különben édeskeveset törődnek a politikával, élénken vitatják a választások eshetőségeit. Vármegyénkben is mind szélesebb

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosok
től mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek
hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut
és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat
és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést

és a köpetet és megszünteti az éjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban
ávegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden áveg alanti óeggel legyen ellátva:
F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

és szélesebb hullámokat vet a most megindult mozgalom s az egyes kerületekben már nagyban készülnek a bekövetkezendő képviselőválasztásokra. A mai nap folyamán a következő értesítéseket vettük:

Beszámoló. Bottka Béla most teszi körutját az ozorai járásban, hogy elmondja programmbeszédjét. A körut beosztása a következő:

Január 16-án d. e. 8 órakor Ozora, Farkasd, Idvor.

Január 17-én d. e. 8 órakor T.-Sziget.

Január 18-án Czrepaja, Révaujfalva, Román-Petre.

Január 19-én Alibunár, Keviszöllös, Illánca, Ferdinándfalva.

Január 20-án Dobrica, Számos, Kis-Margitta.

Január 21-én Oppován szabadelvűpárti ülés, melyen részt vesznek Oppova, Csenta, Baránda és Szeferkin.

Január 22-én Végszentmihály, Sándorfalva.

Január 23-án Jarkovac, Tomasovac, Bótos, Orlovát.

Január 24-én Perlasz, Rudolfsgnád.

Mint illetékes helyről értesülünk, Ozorán Bottka Béla eddigi képviselő ellenében nem dr. Gavrilla Emil, hanem dr. Manojlović János zombori ügyvédet lépteti fel a szerb radikális párt.

*

Lapunk tegnapi számában röviden már hirtadtunk a bégaszentgyörgyi szabadelvűpárt tegnap megtartott gyűléséről. A gyűlés lefolyásáról ottani tudósítónk még a következőket jelenti:

A bégaszentgyörgyi választókerület szabadelvűpártjának tegnap itt megtartott jelölőgyűlése minden tekintetben imponáló módon folyt le s igazán fényes bizonyítást szolgáltatva annak, hogy a kerület eddigi érdemes képviselője mennyire bírja a választók osztatlan igaz szeretetét és becsülését. Dr. Pap Géza nem akarván a távolabb eső községek választóit telidején a központba farsztani, arra határozta el magát, hogy inkább ő megy el az egyes községekbe megtartani beszámolóját, amelyet Bégaszentgyörgyön kezdett, ahol ez alkalommal a kerület szabadelvű pártjának vezetősége által ide összehívott községi végrehajtó-bizottságok tagjai egyben a jelölést is megajánlották. Az ilyformán összejött több mint 200 választó, kik közül a vidéki intelligencia közül ott voltak: Winkler Ignác, Bezdán József tordai, Kögl Béla écskai, Heller Ferenc kékki, Hegedüs János lázárföldi róm. kath., továbbá Tempia Máriusz nagytoráki és Kondá Péter jankahidi gör. kel. román lelkészek, illetve plébánosok, továbbá dr. Neumann Gyula ernesztházi, dr. Vértessy Izsó tordai orvosok, Barényi Gyula urad. kasznár s még számosan. Többen kimentették távolmaradásukat és sürgőnyileg jelentették be dr. Papp Gézához való csatlakozásukat.

Dr. Pap Géza nagyszabású, sürü helyeslések és lelkes eljenzések mellett elhangzott beszámoló, illetve programbeszédje után, a Társas-kör helyiségeiben 130 teretű társas-ebéde gyűlt össze a választók, melyen különböző nyelven megható melegséggel ünnepeltek a kerület népszerű és köztiszteletben álló képviselőjelöltjét, aki viszont magas szárnyalású, remek felkészüléssel köszöntötte meg a kerületnek nemcsak választói, de általában összlakossága részéről minden alkalommal tapasztalt jóleső, felemelő s ösztönző szeretet megnyilvánulását.

Dr. Pap Géza közelebbi napokban folytatja körutját a kerület többi községeibe. Ellenjelöltje idáig nincsen s így megválasztása biztosra vehető.

*

Nagykikinda város képviselőtestülete kedden délelőtt 9 órakor dr. Bogdán Zsivkó polgármester elnöklésével közgyűlést tartott. — A közgyűlés első tárgya az országgyűlés egybehívásáról szóló királyi meghívó kihirdetése volt.

*

A „Szegedi Híradó” írja a következőket: Hogy mennyire viszi az ellenzéki koalíció az esztelen gyűlölet politikáját, érdekesen bizonyítja a törökbecsei kerületben megindult választási

küzdődem. Pavlovics Ljubomir, a hirhedt magyarfaló itt újra fellépett nemzetiségi programmal. Vele szemben Rohonczy Gedeon bontott zászlót. Minden tisztességes magyar ember joggal azt teszi fel, hogy pártkülönbség nélkül az összes hazafias tényezők sietni fognak Rohonczy támogatására, hogy egészen bizonyosan megbukjék a „Szózat” és a „Hymnusz” meggyalázója. Sajnos, nem így történt. A koalíció összeegyeztethetőnek tartja a hazafisággal, hogy nehézségeket csináljon a magyar jelöltek s azért türi, hogy koalíciós programmal dolgozzék jelölt Törökbecsén. Türi, hogy a magyar elem megoszójék s a nemzetiségi Pavlovics ennek folytan egész bizonyosan megválasztassék. Ide szögezzük ezt az esetet, hadd lássa az ország, milyen hazafias taktikával dolgozik most a koalíció. Ide szögezzük az esetet, hogy Pavlovics Ljubomir, ha újra mandátumhoz jut, tudja kinek megköszönni.

*

Titelen, mint lapunknak jelentik, dr. Milosavlyevics Milán szabadkai ügyvédet léptette fel az ottani szabadelvűpárt. Ellenfele dr. Musiczky Döme pancsovai ügyvéd, kit a szerb radikális párt jelölt.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/8-tól 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Január 14. Megyei központi választmány. Február 13. Közig. biz. ülés.

— **Személyi hír.** Petőcz János szegedi honvédeztudós, aki itt Nagybecskereken megvizsgálta a honvédtársulatot, tegnap délután elutazott városunkból.

— **Makfalvy programbeszédje.** Lapunk tegnapi számában már hirtadtunk arról, hogy a körünkbe érkező Makfalvy Géza államtitkár, a nagybecskereki szabadelvűpárt jelöltjét, a vasúti pályaudvaron nagy ünnepélyességgel fogadják s hogy tiszteletre az egész utvonalat, amelyen kísérelével végighajtat, fellebörgözzék. A szabadelvűpárt vezetősége most ez uton figyelmezteti a közönséget, hogy tekintettel arra, miszerint Makfalvaynak vasárnap délután, a városi színházban megtartandó programbeszédje iránt városunk hölgyközönsége is nagy érdeklődéssel viseltetik és szintén részt kíván venni a politikai aktus lefolyásánál, azok, kik esetleg valamely páholyra igényt tartanak, forduljanak ez irányban dr. Hubert Zsigmond ügyvédhez, aki a megkívánt jegyet ki fogja szolgáltatni. Azok számára, akik a színi évad alatt páholyt szoktak bérelni, kívántra ezen páholyuk fentartatik.

— **Görög keletiek ujve.** Görög keleti vallású polgártársaink holnap, szombaton ünneplik meg újévüket. A holnapi ünnep alkalmából mindkét nagybecskereki gör. kel. templomban fényes istentiszteletek lesznek. Ez alkalommal görög keleti polgártársainknak mi is szívünkbeli kívánságunk boldog újévét.

— **Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása.** Dr. Thallóczy Lajos udvari tanácsos, külügyi osztályfőnök, aki a kormány megbízásából Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása ügyében közelebb több hetet töltött Konstantinápolyban és Rodostóban; küldetését befejezve hazaérkezett. Thallóczyval együtt megjött Edvi Illés Aladár festőművész, a magyar királyi mintarajziskola tanára, aki Thallóczyt egész útjában kísérte s az ő megbízásából felvételeket csinált a magyar nemzetre nézve oly nevezetes történelmi vonatkozású helyekről. A művész fényképfelvételeken igen sok rajtot, akvarellt és vázlatot készített Rodostóban Rákóczi egykori palotájáról, ennek belsejéről, a fejedelem kiséreinek lakóhelyéről, templomokról, kedvenc tartózkodási helyükről, általában a rodostói „magyar utcáról”. E felvételek alapján képeket teljesen teljesen restaurálni fogják a rodostói magyar negyedet a kassai muzeum számára.

— **A kultur-estély.** A Tmke által holnap rendezendő kultur-estély iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul nemcsak a helybeli, hanem a környék műpártoló közönsége körében is. Ezen

érdeklődés annyival is inkább érthető, mivel a közönségnek ritka műélvezetben lesz része Ábrányi Emil, a jeles költő és Kiss Klára hírneves énekesnő működése által. A vendégművészek közül Kiss Klára a ma délutáni vonattal érkezik Nagybecskerekre és a vasutnál a rendezőbizottság tagjai, valamint a helybeli középiskolák tanulóifjúsága imponáló fogadtatásban részesíti a művésznőt. Ábrányi Emil a holnap délutáni vonattal érkezik meg és szintén a rendező és a tanulóifjúság fogadja. Itt újból megemlítjük, hogy akik tévedésből talán nem kaptak meghívót, azokat meghívó nélkül is szívesen látják az estélyen.

— **A szabad lyceumból.** A szabad lyceum vasárnap délután 5 órakor felolvasást rendez, mely alkalommal dr. Grandjean József fog értekezni a céhekről.

— **A gazdasági egyesület Makfalvaynál.** Makfalvy Géza földművelésügyi államtitkár urat Nagybecskereken laendő tartózkodása alatt a megyei gazd. egyesület vasárnap d. e. 11 órakor testületileg fogja üdvözölni, miért is az egyesület elnöksége ezuton felkéri az egyesületnek tagjait, hogy az üdvözlő küldöttségben minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Találkozás vasárnap d. e. 10¹/₄ órakor a gazd. egyesület hivatalos helyiségében.

— **Gazdakör Keresztösen.** Mint keresztiesi tudósítónk jelenti, a község fáradhatlan és ügybuzgó tanítójának, Patyi Péternek kezdeményezésére gazdakör alakult Keresztösen, melynek célja a község jólétének előmozdítása, a polgárok egyetértésének megszilárdítása, a gazdasági ismeretek szélesebb körű terjesztése, az általános szellemi műveltség emelése. A kör tagjainak száma egyelőre 27. A gazdakör belép tagul az Országos Magyar Gazdaszövetségbe és a Torontálmegyei Gazdasági Egyesületbe.

— **Harc a fűtő anyagért.** Oroszlámosról jelenti lapunknak, hogy a közeli Pálos-major bérőljének Schwarz Lajosnak székfűtőjébe a napokban több majdani szegény kertész vasvillával felfegyverkezve behatolt és erőszakkal megdézsmálta a szármakazlakat. Mikor Valetin György bérésgazda a bérésekkel el akarta őket üzni, ellenszegültek és kijelentették, hogy nem sokára ismét eljönnek szalmáért. A majdani szegény emberek a csendőrség előtt beismerték tettüket, de odanyilatkoztak, hogy a szükség kényszerítette rá őket, mert napok óta fűtellel hideg lakásban szenvedtek gyermekeikkel együtt, hogy már az ágyukból is feltűztek a szalmát, azonkívül a viskók tetejét is többnyire elhasználták fűtésre.

— **A cselédleány tragédiája.** Rémes bűnténynek jutott nyomára e napokban a csurogi esendőrség. Ugyanis néhány jégvágó munkás dolog közben egy női holttestet húzott ki a Tiszából a partra. A holttest már régen fakhetett a víz fenekén, mert a halak által majdnem a felsmerhetlenségig össze volt esipkedve. Nyakára lábaira nehéz kódarabok voltak kötve, ezek tartották a viz fenekén. A vizgálat megállapította, hogy gyilkosság esete forog fenn. A nyomozás adatai szerint a meggyilkolt leányt Purgl Annának hívták s ezelőtt két hónappal még Budán szolgált. Itt ismerkedett meg vele Barta Ferenc, aki mint katona Budán szolgált s ez év október havában lépett ki a szolgálatból. Barta s Purgl Anna több mint két év óta ismerték egymást s a leány állandóan segítette pénzzel a legényt, aki viszont azzal hiteltette, hogy amint megszabadul a katonaságtól, feleségül veszi. A múlt év november 1-én a leány kilépett a szolgálatból s a legény hívására leutazott Csurogra, ahol a legény anyjának a házában szállt meg. Bartaék özvegy édesanyja van, aki nagyon szívesen fogadta a leányt s azzal hiteltette, hogy a farsangon majd törvényesen is felesége lesz Barta Ferencnek. A leányt a jó bánásmód és ígéreték annyira elkábitották, hogy nem vette észre azt a fondorlatot, amivel törbe csalták. A leánynak 2600 koronája volt betéve egyik budai pénzintézetben. Bartaék rávették, hogy ezt a pénzt vegye ki s ami a lakodalom után megmarad, azt majd Csurogon fogják elhelyezni. A leány szót fogadott, kivette a pénzt és átadta Barta Ferencnek. A gonosz asszony, amint a pénzt a kezeihez kapta, a fiával elhatározta, hogy megöli a leányt s a pénzt maguknak megtartják. Három héttel ezelőtt végre is hajtották a gyilkosságot. Purgl Annát álmoközben az ágyban megfojtották, holttestére azután köveket kötöztek és bedobták éjnek idején a Tiszába. A gyilkosság után pedig a szomszédok elözt azt messélték, hogy a pesti leány megharagudott s ezért hirtelen elutazott tőlük. Most aztán, hogy a holttest megkerült, kiderült a bűntény és Barta Ferencet meg az anyját, akik együtt követték el a gyilkosságot, letartóztatták.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Angyalcsináló banda. Lapunkban megemlítettük a múlt év november hó folyamán, hogy itt Nagybecskerekben a Karácsonyi-utca egyik háza kutjának vdrében egy meztelen fiú-csecsemő találtatott halva. Emellett ugyanakkor, hogy Berkes Lajos rendőrhadnagy sikertelenül fáradságos és kitartó nyomozat eredményeképp kitudni, hogy kié a magzat és hogyan került a kutra. Berkes nyomozata révén egy egész bűnbakláng felderítéséhez vezetett s a bűnösök felett ma itélkezett a helybeli kir. törvényszék büntető tanácsa. A nyomozat során kiderült, hogy Mihalovics Anna nevű eleméri sváb leány, ki itt Nagybecskerekben cselédeskedett, szerelmének gyümölcsétől szabadulandó, már ezen mesterkedése révén közismeretes Csillag Hermin nevű babaasszonyhoz fordult, ki kellő díjazás fejében Mihalovics Annán az „operációt” véghez is vitte, a magzat a világra is jött s pár perc múlva el is halt. Ekkor Berger Ferencné nevű helybeli véna asszony vállalkozott a magzat el-takarítására és lényeg ki is vitte a temetőbe s ott el is ásta, de mégis felt, hogy ott talán kutyák kikaparják a hullát és ezáltal napfényre kerül a mahináció, ismét kivette a temető földjéből és behozta a városba s az említett ház kutjába tette azon célból, hogy reá szakadjanak és „tiszt es-ségesen” temessék el. Ez ügy révén hurokra került Herzog Magdolna helybeli cseléd is, ki szintén Csillag Hermin babaasszony beavatko-zására aggodalmas állapotán változtatott. A mai ez ügyben megtartott tárgyalás alkalmával, melyen Makk József főtárgyalási elnöklése alatt Junga Aladár kir. törvényszéki bíró és dr. Eördög Árpád kir. albiró itélkeztek, a vádat dr. Boross Dezső kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Annau Ernő, dr. Kardos Samu és dr. Stern Lázár ügyvédek látták el. Szekértősként dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly orvosok szerepeltek, kik az ügy kivizsgálása körül is eljárak. A vádlottak közül Mihalovics Anna teljesen megtörve, folytonos sírás közben vallotta be bűnös tettet s azon körülményeket, melyek őt erre reá vették. Csillag Hermin babaasszony és Herzog Magdolna azonban konokul tagadtak s a nyomozás során tett beismeréseiket visszavonták vagy legalább és lényegesen módosították, a szembesítés alkalmával azonban ellenmondás-sóba keveredtek. Ezek folytán a bizonyítékok súlya alatt a kir. törvényszék az összes vádlot-takat, nevezetesen Mihalovics Anna és Herzog Magdolna cselédleányokat 2—2 hó-napi, míg Csillag Hermin pedig 4 hónapi fogházra ítélte el. Berger Ferencné által el-követett kihalás elbírálása végett az iratok a megfelelő hatóságnak tételnek át. Dr. Boross Dezső kir. ügyész a súlyosbításért, a védők pedig enyhítés, illetve felmentésért felebbtek.

§ A részegség áldozatai. Mult év novem-ber hó 23-án történt, hogy Wagner János katalinfalvai napszámos részegen jött éjjel haza és részegségében véletlenül a butorokkal és hol-miskal tulzsfolt kamrában, hol az öt tagu családja a szobájuknak javítása miatt ideiglenesen lakott, az égő petroleum lámpát fellökte és az olaj az ágyneeműre ömlött és meggyuladt s ennél fogva Wagner János neje és 1 éves gyermeke Jakab ugyanarra összeégett, hogy Wagner Jánosné sebbebe másnap bele is halt, míg az 1 éves gyermek sérülései hetekig tartottak. Wagner János a szerencsétlenség láttára hirtelen kijózanodott s övéi megmentéséhez fogott s e közben ő maga is súlyos égési sebeket kapott kezein és karjain. Az ügyben tegnap megtartott tárgyalás Makk József kir. törvényszéki bíró elnöklése alatt folyt le, a tanácsban Junga Aladár kir. törvényszéki bíró és dr. Eördög Árpád kir. albiró voltak. A vádat dr. Boross Dezső kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Hubert Zsig ügyvéd látta el. Szekértől dr. Fialowski Béla kir. törvény-széki orvos szerepelt. Wagner János sírás közben adta elő a szerencsétlenség lefolyását s hánkdótt folytán neje és gyermeke elvesztén. A segédkezés-ben összeégett kezei és karjai csunya hegekkel borítottak. A kir. törvényszék a sok enyhítő körülmény figyelembe vétele mellett a vádlottat felmentette, miután a szerencsétlen véletlen foly-tán ugys eléggé megbűnhődött neje elvesztével.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háboru.

Az orosz kormány Kína ellen.
Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratoz-zák: Az orosz kormány legutóbb köriratot bocsatott ki, a melyben kije enti, hogy Kína a háboru utolsó idejében számos esetben súlyosan vétett a semlegesség ellen. A sértési esetek felsorolása után a kormány kifejti, hogy Kína ezek után nem

alkalmas a semlegesség fenntartására, majd azon reményének ad kifejezést, hogy az európai hatalmak meg fogják kísérelni, hogy a semlegesség biztosítsák, a meny-nyiben azonban ez nem sikerülne, ug az orosz kormány jogot formál magának arra, hogy Kína semlegességi ügyében a maga érdekei által vezéreltesse magát.

Stóssel és Nogi tábornokok kitüntetése.
Budapest, január 13. (A „Torontál” ered. táv.) Berlinből táviratozzák: Az orosz cár és a japán mikádó megengedte Stóssel és Nogi tábornokoknak, hogy a Vilmos német császár által nekik felajánlott „Pour le mérite” rendjelet elfogadhassák és visel-hessék. A két uralkodó a német császár-tól ez ügyben hozzájuk érkezett táviratra azonnal válaszoltak s köszönetüknek adtak kifejezést tábornokaiknak kitüntetéséért.

Közös miniszteri értekezlet.
Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A német kereskedelmi szerződés megkötése tárgyában tegnap este a budavári miniszterelnöki palotában Go-luchowszky Agenor gróf elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt. Az érte-kezleten az osztrák kormány részéről meg-jelentek: Gautsch báró miniszterelnök, Buquoi gróf földmívelésügyi miniszter, Koselepnözgyminiszter, Call báró keres-kedelmi miniszter, Bylandt-Rheidt gróf belügyminiszter és az osztrák szakreferen-sek. A magyar kormány tagjai közül ott voltak: Tizza István gróf miniszterelnök, Tallián Béla és Lukács László mi-niszterek, a magyar szakreferensekkel együtt A közös miniszteri értekezleten a kereskedelmi szerződés ügyében kiküldöt-teknek megadták a szükséges utasításokat s azok a tárgyalás folytatására visszautaz-nak Berlinbe.

József főherceg állapota.
Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből táviratozzák: A ma kiadott orvosi jelentés szerint a nagy-beteg József főherceg az éjjelt meglehető-s nyugodtan töltötte el s állapotában tegnap óta nem állott be jelentékenyebb változás.

Gróf Batthyány Vilmos felszentelése.
Budapest, január 13. (A „Torontál” ered. távirata.) Rómából táviratozzák: A szentszék gróf Batthyány Vilmos nyitrai koadjutornak a titopoliai püspöki címet adományozta. Batthyány Vilmos grófnak felszentelése február hó 3-án Budapesten megy végbe. A felszentelést hir szerint Csáky Károly gróf váci, Széchenyi Miklós gróf győri és István Vilmos dr. Szombathelyi püspökök fogják végezni.

Új püspök.
Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti táv.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Fischer-Colbrie Ágostont Bubits Zsigmond kassai püspök mellé utódlási joggal püspökké nevezte ki.

Szapáry Pál gróf etünése.
Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több fővárosi lap azt a hirt közölte, hogy Szapáry Pál gróf, nejevel Przedziecka Lujza grófnővel, több millió korona adósság hátrahagyásá-val eltűnt a fővárosból s állítólag Párisba szökött. A fiatal mágnásról közölt eme híreket a család most megcáfolja.

Határidő-üzlet.
Budapest, január 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben csökkentek Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.71	—
Buza (októberre)	8.51	—
Tengeri májusra)	7.45	—
Zab (áprilisra)	7.01	—
Rozs (áprilisra)	7.64	—

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 15. A „Törökbecsei néptakarékpénztár részvény-társaság” közgyűlése.
Január 15. A „Magyar-ittébei községi hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 19. A „Második német-eleméri takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
Január 21. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
Január 21. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
Január 22. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövet-kezet” közgyűlése.
Január 22. A „Nagykomlói Népbank mint részvénytársas-ág” közgyűlése.
Január 24. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos Központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
Január 28. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Nagybecskereki takaré- és előlegegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Torontál-ozorai (Uzdini) Első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 3. A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” köz-gyűlése.
Február 5. A „Zichyfalvai takaré- és hitelgyűlés, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár rész-venytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Első torontál-szécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 12. A „Nagyteremiai takarékpénztár” közgyűlése.
Február 19. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

13715 tkvi szám. 1904.

82—1-1

Ujabb árverési hirdetmény és árverési felételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtató javára Beier Anna, Wälder Katalin, Fantz István és neje Fantz Anna nagybecskereki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 1848 korona 63 fillér tőke s jár., továbbá a csatlakozott végrehajtatók és pedig: Linke Ferenc bécsi cég javára 170 korona tőke, ennek 1892. évi december hó 23-tól járó 6% kamatai és 42 korona 62 fillér költség, a Magyar aszfalt részvénytársaság javára 77 korona tőke, ennek 1896. évi július hó 1-től járó 5% kamatai, a Magyar aszfalt részvénytár-saság budapesti cég javára 90 korona 54 fillér tőke ennek, 1897. évi július hó 1-től járó 5% kamatai és 30 korona 30 fillér költség, Wälder János nagybecskereki lakos javára 74 korona 24 fillér tőke, ennek 1900. évi március hó 15-től járó 5% kamatai, 6 korona 80 fillér költség és Skorits Rudolf nagybecskereki lakos javára 71 korona 20 fillér tőke, ennek 1903. évi július hó 6-tól járó 6% kamatai 1/3% vál-tódij és 11 korona 80 fillér költség kielé-gítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tör-vényszék területében levő Nagybecskerek községi 5531. sz. tkvben A. I. 2. sorsz. alatt foglalt 1304—1306/b. hrsz 2671. öiszám. ház és 400 négyszögöl beltelek 14924 ko-rona kikiáltási árban 1905. évi január hó 24-ik (huszonnégy) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék tkvi helyi-ségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizűött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 1492 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. ig. min. rendelt 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s Nagybecskerek város tanácsánál megtekinthetők.

Nagybecskerekben, a kir. törvényszék. mint tkvi hatóságnál, 1904. évi december hó 16. napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bíró.

1/1905. képv. szám.

Hirdetmény.

Nagybecskerek rendezett tanácsu város központi választmánya az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 62. §-a, valamint a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak folyó évi január hó 4-én 292/Ia. 905. szám alatt kelt kegyes körrendelete alapján ezennel közhírré teszi, miszerint a folyó évi február hó 15-ik napjára egybehívott jövő 1905—1910-iki országgyűlés alkalmából a képviselőválasztás Nagybecskerek városában folyó évi január hó 28-ik napjára (szombatra) tüzetett ki.

A választók száma 2300-at tevéen ki, az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 59. §-a értelmében két szavazatszedő küldöttség alakított.

Választási elnök, egyuttal az első szavazatszedő küldöttség elnöke: Steinitzer Géza, jegyző: Mattanovich György; a második szavazatszedő küldöttség elnöke, egyuttal helyettes választási elnök: dr. Stassik Ferenc, jegyző: Rehák Béla; helyettes elnökök: dr. Brájjer Lajos és dr. Hubert Zsigmond, helyettes jegyzők: Binder Ferenc és Ignjátovics Iván.

Szavazási helyiségül:

Az első szavazatszedő küldöttség részére a városház nagyterme, a másik szavazatszedő küldöttség részére a központi állami elemi népiskola épület földszinti jobboldali első tanterme jelölgetett ki.

A szavazás városrészenként következő sorrendben történik, és pedig:

Az első szavazatszedő küldöttség előtt (városház nagytermében):

1. a Belváros;
2. az Oppova;
3. a Gradnucza és Csontika városrész.

a második szavazatszedő küldöttség előtt a (központi állami elemi népiskola épületben):

1. a Felsőmuzslyai telepítvény;
2. a Német város;
3. a Budzsák és Amerika városrész polgárai szavaznak.

A választás a fent kitűzött napon reggeli 8 órakor veendi kezdetét.

A mennyiben a választási eljárás reggeli 8 óra előtt nyitattott meg, — az ajánlás 8 és fél óráig elfogadandó.

A szavazás reggeli 9 óra előtt meg nem kezdhető.

Képviselőjelöltet 10 választónak kell együttesen ajánlani. Ezen ajánlat írásban adandó át a választási elnöknek, ki azt az általa meghatározandó helyen és időben a választást megelőző napon is átveheti, legkésőbb azonban ily ajánlat felőrával a választás megnyitása után adandó át a választási elnöknek.

A választási elnök az ajánlatot azon okból, mert az ajánlott jelölt nem választható, az 1876. évi XXXIX. t.-c. 8. §-ában meghatározott esetet kivéve vissza nem utasíthatja. Az ajánlattal egyidejűleg minden jelölt részére minden szavazatszedő küldöttséghez egy bizalmi férfi jelölendő, — szabadságában áll azonban az ajánlónak minden küldöttséghez két bizalmi férfit jelölni.

Ha a választási elnök a bizalmi férfiakat a választás folyama alatt eltávolította, vagy azok működésüket abban hagyták, az ajánlóknak jogukban áll azok helyett más bizalmi férfiakat jelölni.

Az ajánló kívánatára ajánlatáról térítvény adandó.

A választásnál szavazati joggal csak azok birnak, kik az országgyűlési képviselő választók 1905. évi állandó névjegyzékében bennfoglaltatnak.

A választók személyazonosságának ellenőrzésére a városi tanács két megbízott tagja van hivatta, kik e célból a választás helyén megjelenni és a záróra alatt is jelen lenni tartoznak.

Ezen kívül minden jelöltnek bizalmi férfiak is joggal bir arra, hogy ezen városból egy-egy lakost, mint azonossági tanut jelöljön meg, kik mindaddig, míg a választók szavaznak, ezeknek személyazonosságát ellenőrzik.

A szavazatra jelentkezett választó, ha személyazonossága máskülönbben megállapítható, nevének, életkorának vagy foglalkozásának hibás vagy hiányos bejegyzése miatt a szavazástól el nem üthető.

A szavazás nyilvánosan és előszóval történik.

A választóknak a választásnál semminemű fegyver, vagy bottal megjelenni nem szabad.

Egyuttal figyelmeztetnek az összes választók, hogy a szavazás menetének egyszerűsítése érdekében a szavazásnál leendő használat végett szavazati igazolványok szolgáltatnak ki, mely szavazati igazolványok szabályszerűleg kikézbessítettnek fognak, azon szavazati igazolványok pedig, melyek kikézbessítése akadályokba ütköznek, az illető választók által a városi kiadói hivatalban a választás napján is, illetőleg a választási eljárás befejeztéig átvehetők.

A kik, midőn felhivatnak, szavazni elmulasztanak: vagy azon városrész leszavazása után, a melyhez tartoznak, vagy pedig legutoljára fognak szavazásra bocsátatni.

A szavazati igazolványok a szavazásnál előmutatandók.

Kelt Nagybecskerek rend. tan. város központi választmányának 1905. évi január hó 10-én tartott üléséből.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester,
mint a központi választmány elnöke.

Mattanovich György,

városi I-ső jegyző,
mint a központi választmány jegyzője.

(78—2.1)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.